

Conceptverslag Standaardisatieraad

Datum:	Donderdag 9 maart, 10:00 – 12:00 uur
Locatie:	MS Teams (online)
Aanwezig:	Marc Mittelmeijer (voorzitter), Peter Boersema (KBb-e), Fons Dingelstad (OCW), Bert-Jan Geveke (DUO), HP Köhler (VDOD), Hans Louwhoff (SURF), Marianne Mulder (Kennisset), Henk Nijstad (voorzitter Architectuurraad), Martijn Timmer (MBO Digitaal), Stephan de Valk (MEVW)
Afwezig:	Ernst-Jan Heuseveldt (VDOD)

1. Opening

- De voorzitter opent de vergadering. Ernst-Jan Heuseveldt is afwezig, hij wordt vandaag vervangen door HP Köhler. De voorzitter stelt de agenda vast en verwelkomt de gastsprekers voor het eerste agendapunt.

2. Update Edu-V

Gastsprekers: Hedy van der Ende (programmamanger Edu-V per 1 maart jl.), Harold Rimmelzwaan (lid dagelijks bestuur van Edu-V)

- Na een korte voorstelronde geven Harold Rimmelzwaan en Hedy van der Ende een presentatie over de voortgang van het programma, de samenstelling van werkgroepen en de roadmap van Edu-V. Op dit moment wordt de Architectenraad van Edu-V ondersteund door een 'ROSA-standaarden'expert vanuit Edustandaard en een expert-lid vanuit Kennisset. Kennisset is tevens gevraagd om experts te leveren voor diverse werkgroepen. Momenteel vindt afstemming plaats over de deelnemers.
- Hans Louwhoff merkt op dat hoewel de scope van Edu-V het po, vo en mbo betreft, er ook een belang voor het hoger onderwijs is m.b.t. de metadatering van content. Er wordt met Harold en Hedy afgesproken dat er een agendalid vanuit SURF wordt aangewezen zodat het hoger onderwijs bij raakvlakken blijft aangesloten. Martijn Timmer vult aan dat dit ook geldt voor het groeifondsprogramma Npuls. Harold geeft aan dat via OCW er ook afstemming plaatsvindt met SURF over de activiteiten binnen Npuls. Binnen Edu-V is men nu bezig met de generieke afspraken en architectuurkaders als input voor de werkgroepen.
- De roadmap wordt besproken, deze is voor de verschillende onderdelen uitgewerkt. Bij alle onderdelen vanuit de roadmap wordt gestart met een marktverkenning (als deze nog niet is gedaan), gevolgd door een proof of concept met hierna een pilot met adoptie als doel.
- De voorzitter benoemt het belang van het goed betrekken van de scholen / het onderwijsveld omdat Edu-V daar nog niet breed bekend is. Hedy geeft aan dat er de komende periode een aantal activiteiten zullen worden georganiseerd om de scholen aan te haken. Ook in de werkgroepen worden het onderwijsveld, SIVON en de sectorraden betrokken. Daarnaast is al een klankbordgroep ingericht waar ook veel scholen in zijn vertegenwoordigd.
- Peter Boersema vraagt hoe het programma Start Schooljaar zich verhoudt tot de roadmap. Harold geeft aan dat met Stichting SEM is afgesproken dat Start Schooljaar als programma onder verantwoordelijkheid van SEM blijft. De ambitie is dat Start Schooljaar niet meer nodig is. Het streven is om de uitvoering zoveel mogelijk te laten bij de partijen waar het hoort en de regie tijdens de looptijd van het (tijdelijke) programma bij Edu-V te laten. Peter geeft aan dat het handig is om programma Start Schooljaar een plek te geven in de roadmap en aandacht te geven aan de hybride situatie die ontstaat bij de invoering van afspraken. Harold is het eens dat bij de uitrol van afspraken een hybride situatie ontstaat. Het doel is om deze zo kort mogelijk te houden.
- Peter geeft aan dat Edu-V bij de start als doel had om doorzettingsmacht en structurele bekostiging te regelen. Harold geeft aan dat met OCW hier gesprekken over zijn en dat een kasstichting in oprichting is waarin mogelijk wettelijke afspraken in kunnen gaan vallen.

HP geeft aan dat de ambitie is om het aantal overlegorganen te beperken. Is het daarom een idee om SEM een plek te geven in de governance. Harold erkent dat ze het aantal subtafels beperkt willen houden en de regie bij Edu-V laten.

- Peter vraagt tot slot of het laaghangend fruit zoals de vocabulaires ook wordt meegenomen. Harold geeft aan dat deze worden meegenomen in de werkgroepen.
- De voorzitter rondt af en geeft aan blij te zijn dat Edustandaard goed is aangehaakt op tactisch en operationeel niveau en dat de Standaardisatieraad op de hoogte is gebracht. Er zal een vervolg aan worden gegeven.

Actie: Met Edu-V is afgesproken dat vanuit SURF een agendalid wordt aangewezen zodat het hoger onderwijs bij raakvlakken blijft aangesloten bij Edu-V.

3. Introductie tot Self Sovereign Identity (SSI)

Gast spreker: Alexander van den Wall Bake (sr. Business Consultant TNO)

- Met zijn presentatie geeft Alexander een toelichting wat SSI inhoudt. Kort gezegd moet SSI een brug vormen tussen de digitale en fysieke wereld. Bij de uitwisseling van gegevens is vertrouwen, autonomie en privacy van belang. Data is een product en eigenaarschap van je eigen data is belangrijk. SSI gaat over identiteit. Alle stukjes informatie over jezelf net zo autonoom kunnen behandelen als in de fysieke wereld. Dus zelf controle hebben over wat je met wie op welk moment wil delen. Bij SSI wordt informatie bijvoorbeeld opgeslagen in een wallet, een app of op je telefoon. Bij het tonen van informatie moet de verifieer kunnen controleren of de gegevens valide zijn zoals bijv bij een rijbewijs. Welke kenmerken zitten er aan documenten en hoe deze te controleren. Hierbij is het van belang dat dezelfde taal wordt gesproken en er vertrouwen is. Er is sprake van drie paradigma shifts:
  - Niet meer verzamelen van gegevens door verschillende instituten maar gegevens in beheer van het individu.
  - Niet meer zoveel mogelijk informatie verzamelen door instituten om risico's af te dekken, maar dataminimalisatie en ketenminimalisatie door het delen van de minimale benodigde hoeveelheid gegevens.
  - Niet decentraal maar centraal samenwerken van organisaties in enkele standaardoplossingen waardoor uitlevering van gegevens tussen partij A en B mogelijk wordt.
- HP Köhler vraagt hoe binnen scholen hiermee moet worden omgegaan als scholieren geen toestemming geven voor het delen van hun informatie. Alexander geeft aan dat in een eerste fase mogelijk eerst een kopie van gegevens wordt afgegeven aan de leerling en dat als einddoel het origineel ook in eigen beheer is van het individu. De voorzitter vult aan dat een school verantwoording moet afleggen over zijn leerlingen en daarmee nog een ander belang meespeelt.
- De voorzitter bedankt Alexander voor zijn presentatie over dit interessante thema en wordt vervolgd.
- Hans Louwhoff geeft tot slot aan SURF en MBO Digitaal SSI reeds hebben meegenomen in de HOSA met identity en access management (IAM). Bij een volgende keer goed om de architecten van SURF en MBO Digitaal te vragen om vanuit HOSA en MOSA mee te kijken op dit onderwerp. Henk reageert dit graag te doen en dat dit onderwerp ook als een tweetrapsraket is opgezet om hierna verder de diepte in te gaan.

Actie: Bij een volgende agendering van SSI als thema zullen de architecten van SURF en MBO Digitaal worden betrokken.

4. Mededelingen

Terugkoppeling Informatiekamer 8 maart 2023

- De voorzitter stelt voor dat dit onderwerp wordt meegenomen bij agendapunt 6.

Update bestuurlijke vertegenwoordiging PO-Raad, VO-raad

- De voorzitter meldt dat hij volgende week een gesprek heeft met Ingrid de Bonth van de VO-raad om door te praten over de vertegenwoordiging van de PO-Raad en VO-raad in de Standaardisatieraad. Hij zal hier ook met Marianne Mulder over doorpraten.
- Hans Louwhoff geeft aan met de bestuurders vanuit de UNL en VH te hebben gesproken. Zij hebben beide nogmaals het vertrouwen uitgesproken in SURF als vertegenwoordiger namens het hoger onderwijs.

Vaststellen verslag en actiepunten vergadering 8 december 2022

- Het verslag van 8 december 2022 wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

Actiepunten voor de volgende vergadering

1	Agenderen van de bestuurlijke vertegenwoordiging vanuit publieke en private partijen in de Standaardisatieraad.	Agenderen in de mei vergadering (fysiek)
2	Met Edu-V is afgesproken dat vanuit SURF een agendalid wordt aangewezen zodat het hoger onderwijs bij raakvlakken blijft aangesloten bij Edu-V.	
3	Bureau Edustandaard maakt voor de volgende vergadering een mapping en afwegingskader van internationale ontwikkelingen m.b.t. standaarden.	
4	Henk bekijkt of het mbo goed is vertegenwoordigd in de werkgroepen van Edustandaard	

5. Update Bureau Edustandaard

- Henk geeft een toelichting op het eerste punt uit de update. De internationale aanhaking van OOAPI is erg goed. Vanuit de Architectuurraad is deze versie ook bekeken en er zijn een paar aandachtspunten om mee aan de slag te gaan. Het mbo maakt ook gebruik van OOAPI. Het proces is goed doorlopen en de documentatie is op orde.
- Hans Louwhoff merkt t.a.v. het internationale aspect op dat er veel aan de hand is in Europa. SURF is niet altijd even goed aangesloten vanwege de hoeveelheid aan projecten en de beperkte capaciteit. Hans heeft daarom de wens om alle ontwikkelingen rondom OOAPI en in Europa te mappen en te onderzoeken waar we mogelijk een andere richting op gaan dan in Europees verband. Bij deze een uitnodiging aan de Architectuurraad om samen met de architecten van SURF een mapping te maken hoe wij ons verhouden tot internationale ontwikkelingen.
- Henk geeft aan dat als derde punt in de update wordt ingegaan op internationaal, mede n.a.v. de vraag van Stephan de Valk. Er is een notitie in de maak vanuit SURF, OCW en Bureau Edustandaard over hoe we internationaal overzicht kunnen krijgen. Dit komt op de agenda in de volgende vergadering in mei. Aan 4 werkgroepen is reeds gevraagd om relevante internationale ontwikkelingen in kaart te brengen en hoe hierop wordt ingespeeld.
- Stephan merkt op te zijn benaderd door de NEN. Educatieve uitgeverijen ontwikkelen zich steeds meer tot educatieve techbedrijven. Content is lokaal maar technologie gaat de grenzen over. Stephan heeft de wens dat ook vanuit het perspectief van uitgeverijen en platformen wordt gekeken naar internationale ontwikkelingen rond standaarden.

Henk geeft aan dat Edustandaard hier vanuit de toepassingsdomeinen mee aan de slag gaat samen met de sectoren. Afwegingskader maken waar wel en niet op trein te stappen.

- Martijn vraagt of Henk samen met Joël de Bruin kan bekijken hoe het mbo is aangesloten in de verschillende werkgroepen.
- Henk geeft tot slot met betrekking tot de website van Edustandaard aan dat de filtering is verbeterd zodat de afspraken in de sectoren met het gebruiksadvies (verplicht, aanbevolen, afgeraden, etc) en status van de versie beter worden gepresenteerd. Daarnaast gaat Bureau Edustandaard de website als geheel aanpakken en achterhalen of deze nog voldoet aan de wensen vanuit de verschillende gebruikers.

Besluit: De Standaardisatieraad stemt in met de in beheername van de update van de afspraak OOAPI versie 5.

Actie: Bureau Edustandaard maakt voor de volgende vergadering een mapping en afwegingskader van internationale ontwikkelingen m.b.t. standaarden.

Actie: Henk bekijkt of het mbo goed is vertegenwoordigd in de werkgroepen van Edustandaard

6. Notitie governance op standaarden, een spade dieper

- Fons Dingelstad geeft een toelichting op het proces dat is doorlopen. Er is in de afgelopen paar maanden een aantal gesprekken gevoerd, ook met mensen die zelf binnen de Groeifondsprojecten actief zijn. Dit heeft geleid tot een positievere beeldvorming en overeenstemming dat het gaat om afspraken maken aan de voorkant en dat standaarden het resultaat zijn van wat je met elkaar afspreekt. Door de goede samenwerking aan de voorkant is toetsing achteraf vaak een formaliteit.
Op 8 maart is bijgevoegde notitie in de Informatiekamer besproken. Daar was veel steun voor de inhoud. De betrokken partijen staan hier achter en vertrouwen dat hiermee de samenhang in de onderwijskolom kan worden geborgd. Er is wel een aantal aandachtspunten benoemd waaronder de veelheid en snelheid. Hoe de veelheid te managen in de tijd. Daarnaast zijn er de Europese ontwikkelingen die onze aandacht vragen.
- De voorzitter reageert dat deze notitie meer gaat over de leidende principes dan over de inrichting. Per groeifonds moet worden bekeken hoe je effectief samenwerking kunt vormgeven aan de voorkant. Edu-V is een voorbeeld hiervan waarin Edustandaard dit heeft verankerd in de architectenraad van Edu-V door aan de voorkant afspraken te maken en te borgen.
- Stephan de Valk vraagt ten aanzien van de governance wat er gebeurt als het private belang in het geding is? In de Informatiekamer zijn immers alleen publieke partijen vertegenwoordigd. Als voorbeeld noemt Stephan een pluriform aanbod (keuzevrijheid voor publieke partijen) als belangrijk principe voor de uitgeversbranche. Dit principe betekent dat het aantal standaarden worden beheerst en uitvoerbaar zijn voor zoveel mogelijk partijen. Hoe gaat dit werken in de governance?
Fons reageert dat het principe is dat aan de voorkant de samenwerking wordt opgezocht. In het proces zitten meerdere stappen waarin ook de private partijen zijn vertegenwoordigd, want vrijwel alle groeifondsprogramma's zijn publiek-private samenwerkingen. Fons ziet de Informatiekamer als escalatieorgaan waar alleen een onderwerp op tafel komt als iets niet goed gaat. Vraagstukken zoals keuzevrijheid komen binnen de groeifondsprogramma's aan de orde in het reguliere proces.
Hans Louwhoff reageert dat het onderwijs er geen belang bij heeft om standaarden neer te leggen waar alleen grote private partijen aan kunnen voldoen.
- De voorzitter komt terug op de centrale vraag of alle leden van de Standaardisatieraad zich kunnen vinden in de notitie met leidende principes.
Bert-Jan Geveke reageert dat er ook andere sectoren zijn waar DUO mee te maken heeft (denk aan sector Werk). Hij raadt aan om verbinding te leggen met de standaarden die in deze sectoren worden gebruikt en hier rekening mee te houden zodat er geen conflicten ontstaan.

- Martijn Timmer vraagt zich af of Bureau Edustandaard dit vele werk kan ondersteunen. We moeten oppassen dat de capaciteit geen vertragende factor wordt voor de groeifondsprogramma's.
Henk reageert dat het model uitnodigt dat meer decentraal in de sectoren en de groeifondsprojecten zelf wordt uitgevoerd en dat het bureau daarmee minder op het kritische pad zit. Het is wel spannend wat er straks op tafel van de Architectuurraad komt. Soms zijn harde keuzes nodig en het is spannend of deze vraagstukken dan ook op de tafel van de Architectuurraad komen.
Martijn geeft aan dat het niet vanzelf gaat en dat er nog werk te verrichten is om binnen het mbo het architectuurteam op orde te krijgen. Ook de MOSA vereist werk en het is een uitdaging om dit allemaal geregeld te krijgen.
- Peter Boersema geeft aan het eens met de lijn van de notitie. Tegelijk maakt hij zich zorgen over de implementatie. Er gaat een hybride situatie ontstaan en daar moet aandacht voor zijn om ervoor te zorgen dat de plannen ook daadwerkelijk worden geïmplementeerd. Peter maakt daarbij de vergelijking met Start Schooljaar.
- Marianne Mulder onderschrijft de lijn in de notitie. Er moet inderdaad nog veel gebeuren. Kennisnet en SURF hebben afspraken gemaakt over de ondersteuning van het bureau. Dit gaat zwaarder over beide organisaties lopen. Daarom is met Fons gesproken over het belang van de ondersteuning en mogelijkheid om hier extra middelen voor vrij te maken. Marianne geeft aan dat aandachtspunten voor de operationalisering de volgende keer op de agenda komen in de vorm van een plan van aanpak, begroting en capaciteit.
- HP Köhler vraagt naar de architectenteams in het po en vo. Gaat Kennisnet dit doen voor het po en vo of hebben de raden zelf iets te organiseren?
Marianne reageert dat er aan de voorkant gezamenlijk wordt gewerkt zoals bij een ROSA-scan en een ROSA-scan light. Dit vraagt om capaciteit van architecten en standaardisatie-experts. Aanvullend is vanuit de sectorraden vertegenwoordiging in de Standaardisatieraad nodig met ondersteuning op beleidsniveau.
- De voorzitter concludeert dat de Standaardisatieraad met waardering kennis heeft genomen van de notitie. We willen hier graag mee van wal maar goed blijven navigeren zodat we allemaal dezelfde kant op blijven gaan. Mooi dat dit o.b.v. leidende principes kan.

Besluit: De Standaardisatieraad onderschrijft de lijn van de notitie en geeft aandachtspunten mee aan Bureau Edustandaard voor de verdere concretisering en samenwerking met en tussen de verschillende groeifondsprojecten.

7. Afsluiting

De voorzitter sluit de vergadering, de volgende vergadering is fysiek op donderdag 25 mei van 10.00 – 12.00 uur bij SURF.